

Առողջապահություն

«Գիտնականական և ուսումնասիրություններ եւ վերլուծություններ կատարելով հասակապատկան կազմել, թե առողջապահության համակարգում եւ հասկանալի գիտահետազոտական այն ինստիտուտներում, կենտրոններում, որոնք գործում են առողջապահության նախարարության կազմում, ինչ իրավիճակ է, գիտահետազոտական ինչ աշխատանքներ են իրականացնում, որից հետո այդ ամեն ամփոփել եւ առողջապահության նախարարության

միջոցով համագործակցության եւ կծառայի բժշկագիտության հետազոտությանը:

«Շատ կարեւոր աշխատանք է: Մեկ տարի է, ինչ սկսվել է մեր գործունեությունը: Այդ ընթացքում առաջին հերթին մշակվել է խորհրդի կանոնադրությունն ու սահմանվել են նպատակները եւ անդամակցության չափորոշիչները:

Հիմնականում նախարարության կազմում այսօր գործում են գիտահետազոտական

Գիտնականական նախագահի ներկայացմամբ՝ խորհուրդը նախադրել է ի մի բերի, թե ինչ կարգապահ հմարավորություններ ունեն համապատասխանում ընդհանուր առմամբ գործող 25-30 գիտահետազոտական կենտրոնները, մեթոդական ինչ բազաներ ունեն, գիտական ինչ ուղղություններ են մշակվում եւ այլն: «Արդյունքները կհամարվեն, հետո կփորձենք հստակեցնել, թե համապատասխան համար այսօր բժշկագիտական ու ուղղությունների զարգացումն է

ցեր լուծվեն, թե՛ վերահսկողություն ապահովվի: Փաստն այն է, որ այսօր որեւէ մեկի կողմից նրանց աշխատանքը չի վերահսկվում»:

Գիտնականական նախագահը դասնում է, որ խորհրդային Միության արհմիջոցներին առողջապահության նախարարության համակարգում գործել է բժշկական գիտական խորհուրդ, որի նախագահն իր պատճառներով առողջապահության նախարարի գիտության գծով տեղակալն է եղել: «Այն ժամանակ

զուրկ է, որ այս դրամաներում թեկնածուական ու դոկտորական աստիճանություններ են դասակարգվում»:

Ըստ Դ. Խոնավերյանի՝ 2001-ին «Գիտության մասին» օրենքն ընդունվելուց գիտահետազոտական ինստիտուտները մնալով առողջապահության նախարարության կազմում, ֆինանսավորվում են ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության կողմից, ինչը, գիտնականական նախագահի բնորոշմամբ, ճիշտ է»:

Նախարարին կից գիտնականական գործառույթները կարեւոր են

առջեւ հանդես գալ առաջարկություններով՝ գիտության հետազոտությանը ապահովելու համար»,- մեզ հետ զրույցում ՀՀ առողջապահության նախարարին կից ստեղծված գիտնականական նախագահ, Երեւանի Մ. Հերացու անվան թեմական բժշկական համալսարանի ֆիզիոլոգիայի ամբիոնի վարիչ, բժշկական գիտությունների դոկտոր, դոկտոր Դրաստիկ Խոնավերյանը՝ գիտնականական նախագահի կազմում արդեն ֆունկցիոնալ է երկու կարեւոր հարց՝ Բժշկագիտության ակադեմիայի կարգավիճակի հարցը եւ այդ կառույցի գործառույթները, ինչպես նաեւ առողջապահության նախարարության կազմում գործող գիտահետազոտական ինստիտուտների մերկայիս վիճակը: «Արդեն վերլուծվել են գիտահետազոտական կենտրոնների աշխատանքները, մոտ ժամանակներում արդյունքները կներկայացնենք նախարարին եւ կհամարվեն գիտական աշխատանքների արդյունավետ համակարգման հարցը»:

9 ինստիտուտներ, սակայն նախարարությունը նրանց գիտական թանկարժեքները չէ: Ավելին՝ նախարարությունը բժշկագիտությունը ղեկավարելու կազմակերպչական եւ ֆինանսական լծակներ չունի: Նաեւ հնարավորություն չունի ֆունկցիոնալ եւ ներկայացնելու թեմաների ուղղությունները: Նախարարությունն այդ գիտահետազոտական ինստիտուտների համար բժշկական ծառայություն ապահովելու համար միայն բժշկի հասիմներ է սահմանում, եւ նրանք, փաստորեն, բժշկի աշխատանքն ստանալով, չեն աշխատում որպես գիտնականներ, ինչի արդյունքում այդ ինստիտուտները գիտության նկատմամբ ոչ մի դասախոսական ակտիվություն չեն կրում եւ աշխատում են իրենց հնարավորության սահմաններում: Գիտնական, նրանք կարող են թեմաներ ներկայացնել գիտության կոմիտեի մրցույթային կարգով թեմատիկ ֆինանսավորման համար: Երբեմն ֆինանսավորումը բարունակական բնույթ չի կրում: Միջոցով նախկինում ֆինանսավորումն ապահովվում էր առանց ընդհանրման»,- դասախոսը Դ. Խոնավերյանը: Ըստ նրա՝ այսօր ժամանակակից բժշկությունն առանց գիտության չի կարող զարգանալ: «Բժիշկը թե՛ է անընդհատ հետաքրքրվում գիտական նորություններով, վերլուծի գրականություն, մասնակցի գիտական մեթոդներին եւ կատարի գիտահետազոտական աշխատանքներ, որպեսզի մեծացնի իր մասնագիտական գիտելիքները»:

կարեւոր՝ որոշելով առաջնահերթ ուղղությունները: Այդ ժամանակ ավելի ժամանակ կլինի, թե նրանցից որոնք են իսկապես գիտական, որոնք կարող են մտնել Հայաստանի համար շատ կարեւոր կառույցների մեջ: Կարեւոր է, ֆունկցիոնալ թեմա է, թե գիտահետազոտական այդ կենտրոններից որոնք են գործելու առողջապահության նախարարության ենթակայությամբ»:

Դրաստիկ Խոնավերյանի խոսքերով՝ այս ամենը չեղի է ունենալու գիտական կոմիտեի հետ համագործակցելով: «Կարելի է համատեղ այնպիսի մեխանիզմներ գտնել, որպեսզի թե՛ անհրաժեշտ թեմաներ ու ծրագրեր ընտրվեն, թե՛ ֆինանսավորման հար-

առողջապահության նախարարության համակարգում սարքեր ուղղվածությամբ մոտ 15 գիտահետազոտական ինստիտուտներ էին գործում՝ ապահովված անհրաժեշտ հասիմներով ու սարքավորումներով: Խորհրդային Միության փլուզումից հետո այդ համակարգը նույնպես փլուզվեց: Մինչեւ 2000 թ.-ը նախարարության կազմում գործում էր գիտության բաժին, որը հնարավորություն սահմաններում համակարգում էր այդ ինստիտուտների գործունեությունը: Ցավոք, այսօր այնպիսի օգսվել, որ առողջապահության նախարարությունն իր համակարգում գիտահետազոտական աշխատանքները համակարգելու մեխանիզմներ չունի, եւ ող-

«Ստացվում է՝ առողջապահության նախարարությունն ունի ինստիտուտներ, սարքեր, սարքավորումներ, բայց գիտական հետազոտությունների ֆինանսավորումը, թեմատիկ թե՛ այլ ուղղություններով, թե՛ է ապահովի կրթության նախարարությունը: Հետագայում ստեղծվեց գիտության կոմիտե»,- դասախոսը Խոնավերյանը: Ըստ նրա՝ այսօր հիմնական գիտական այն կենտրոնը, որտեղ կատարվում են բժշկագիտության կարեւորագույն հետազոտություններ, Երեւանի թեմական բժշկական համալսարանն է, բայց համալսարանը նույնպես ենթարկվում է ԿԳ նախարարությանը: «Նախարարությունը կլինիկական բազաներում շեղարում է թեմայից եւ տրախտված բժշկական օգնության եւ սղասարկման դասվել, սակայն գիտական առումով նման հնարավորություն չունի: Եթե առողջապահության նախարարությունը զսնի, որ բժշկագիտության որեւէ ճյուղ կամ թեմա զարգացնելու անհրաժեշտություն կա, ապա թե՛ է համագործակցի ՀՀ կրթության նախարարության հետ, թե՛ է ստեղծվեն համատեղ ծրագրեր, ու օգտագործելով եւ մեթոդները, եւ ֆինանսավորման հնարավորություններ՝ բժշկական համալսարանի հիմնական օջախը ծառայեցնեն գիտության կատարմանը: Առաջիկայում գիտաբժշկական հետազոտություններ կատարող բոլոր կենտրոնների վերաբերյալ առանձին վերլուծություններ են ֆունկցիոնալ կլինեն»:

Դ. Խոնավերյանի խոսքով՝ գիտնականական կարեւորագույն խնդիրներից մեկն էլ համակարգման այնպիսի մի մեխանիզմի առաջարկն է, որը հնարավորություն կտա ՀՀ առողջապահության, ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունների ու գիտության կո-

«Ստացվում է՝ առողջապահության նախարարությունն ունի ինստիտուտներ, սարքեր, սարքավորումներ, բայց գիտական հետազոտությունների ֆինանսավորումը, թեմատիկ թե՛ այլ ուղղություններով, թե՛ է ապահովի կրթության նախարարությունը: Հետագայում ստեղծվեց գիտության կոմիտե»,- դասախոսը Խոնավերյանը: Ըստ նրա՝ այսօր հիմնական գիտական այն կենտրոնը, որտեղ կատարվում են բժշկագիտության կարեւորագույն հետազոտություններ, Երեւանի թեմական բժշկական համալսարանն է, բայց համալսարանը նույնպես ենթարկվում է ԿԳ նախարարությանը: «Նախարարությունը կլինիկական բազաներում շեղարում է թեմայից եւ տրախտված բժշկական օգնության եւ սղասարկման դասվել, սակայն գիտական առումով նման հնարավորություն չունի: Եթե առողջապահության նախարարությունը զսնի, որ բժշկագիտության որեւէ ճյուղ կամ թեմա զարգացնելու անհրաժեշտություն կա, ապա թե՛ է համագործակցի ՀՀ կրթության նախարարության հետ, թե՛ է ստեղծվեն համատեղ ծրագրեր, ու օգտագործելով եւ մեթոդները, եւ ֆինանսավորման հնարավորություններ՝ բժշկական համալսարանի հիմնական օջախը ծառայեցնեն գիտության կատարմանը: Առաջիկայում գիտաբժշկական հետազոտություններ կատարող բոլոր կենտրոնների վերաբերյալ առանձին վերլուծություններ են ֆունկցիոնալ կլինեն»:

Դիլիջանում ընթացող ՖԻԴԵ-ի 2013-ի կանանց մրցաւարը կարելի է դիտել առցանց ռեժիմում ուղիղ եթերով ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ի սեխնիկական աջակցության շնորհիվ

Դիլիջանում ՖԻԴԵ-ի 2013-ի կանանց մրցաւարի մասնակիցներն ու լրագրողները սպասիակալ են գերաւարդ ինտերնետ կայքով

Դիլիջանում ընթացող ՖԻԴԵ-ի կանանց 2013-ի մրցաւարի կազմակերպման նպատակով ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ն Դիլիջանի երկրաբանական թանգարանի եւ Dillijan Resort & SPA հյուրանոցի սարածներն ապահովում է ինտերնետ հասանելիությամբ եւ աջակցում ամբողջական սեխնիկական սպասարկմանը: ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ի սրամարտիկ լայնաեզր ինտերնետ կայքի առաջադեմ սեխնիկականների եւ մինչեւ 100 Մեթր/վրկ արագությամբ ինտերնետի շնորհիվ, աշխարհի սարքեր անկյուններում զսնվող շախմատի սիրահարները հնարավորություն ունեն մրցաւարը դիտելու առցանց ռեժիմով: Գերաւարդ ինտերնետի շնորհիվ մրցաւարի մասին դաստիարակներն ու թեմաները կարող են վերբերվել եւ հասանելի դառնալ լայն հանրությանը: Զանի որ դիտողներն ինտերնետի միջոցով ավտոմատ կերպով գրանցվում են ՖԻԴԵ-ի վեբկայքում, շախմատի սիրահարները կարող են նաեւ անմիջապէս սնից հե-

ստել մրցաւարի ընթացիկ, մարզիկների յուրաքանչյուր փայլ: Ավելին, ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ի շնորհիվ մրցաւարի հյուրերն իրենց սրամարտիկ սակ ունեն գերաւարդ Wi-Fi ինտերնետ՝ տեղեկություններ

փոխանակելու, ինչպէս նաեւ հյուրանոցից իրենց ընթանիքներն ու մեթոդներն իրենց կայքի մեջ մնալու համար: ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ի աշխատակիցները մրցաւարի անցկացման օրերին հետեւում են ցանցի

աշխատանքին եւ անհրաժեշտության դեպքում՝ մասնակիցներին եւ հյուրերին համար ապահովում սեխնիկական աջակցություն: ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ն աջակցում է մի նախագծի, որը ձեռք է բերել ազգային հաղթանակների եւ հղափառության նշանակություն: Մենք հայերս, լինելով ոչ մեծաթիվ ազգ, շախմատային հսկա ենք աշխարհում: Փաստն, որն ապացուցում է, որ մնալու կայքի մեջ մեր մրցակցային առավելությունն է: «ԳրանՊրի»-ին մասնակցում են աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստները 12-ը, ովքեր ներկայացնում են Հնդկաստանը, Ռուսաստանը, Ուկրաինան, Մոնղոլիան, Վրաստանը, Սլովենիան, Բուլղարիան, Լիսվան եւ Հայաստանը: Միջազգային կարեւորագույն այս մրցաւարը նվիրված է շախմատի աշխարհի կրկնակի չեմպիոն Տիգրան Պետրոսյանի հաղթանակի 50-ամյակին, որը նա տոնել է 1963թ. Միխայիլ Բոսլիմիճիի հետ մայրաքաղաքում:

BlackBerry ծառայություններից անվճար օգսվելու հնարավորություն

Մինչեւ օգոստոսի 31-ը ձեռք բերելով ժամանակակից հաղորդակցության բոլոր դասերից համապատասխանող բազմաֆունկցիոնալ BlackBerry Curve 9360 սմարթֆոնը ՎիվաՍԵԼ-ՄՏՍ-ի սղասարկման կենտրոններից՝ բաժանորդները 1 տարի բարձրագույն կարող են օգսվել «BlackBerry Social 30» սոցիալական շախմատի ինտերնետային ծառայությունների փաթեթից՝ անվճար: Փաթեթի արժեքն անվճար բաժանորդը կստանա մասնական 500 ՄԲ անվճար ինտերնետ: Սմարթֆոնի արժեքն է 199000 դրամ: Մամուլային տեղեկություններ ստանալու համար կարելի է օգսվել www.mts.am կայքի կամ pda.mts.am բջջային կայքի, գանգահարել 111 անվճար հեռախոսահամարով, հաղորդակցվել մեզ հետ «111 օնլայն» դորալի միջոցով, կամ այցելել մեր սղասարկման կենտրոններից որեւէ մեկը:

ՉՅՈՒՄԻ

Քարեգործական համերգ՝ Լ. Բայրոնի անվան թիվ 20 դպրոցի համար

Ինչպես «Ազգ»-ն արդեն տեղեկացրել էր, Գյումրու Լորի Բայրոնի անվան թիվ 20 դպրոցին անհրաժեշտ է օգնություն՝ կրթօջախի ջեռուցման և ջրամատակարարման համակարգերի բարելավման համար:

Ահա այս առթիվ արդեն երկրորդ անգամ կազմակերպվում է քարեգործական համերգ, որի հասույթը կհամարվի դպրոցին:

Նախորդ քարեգործական համերգին իրենց կատարումներով հանդես եկան Հայաստանի դեռահաս երիտասարդական միջազգայնագիտական կենտրոնի ղեկավար Ռաֆայել Զամբազյանը, Պետրոս Եսայանը և իրավաբան Ռոման Զարյանը:

Իսկ ահա այս անգամ, հունիսի 28-ին, Հ. Թումանյանի անվան սիմֆոնիկային թատրոնում «The Beautified Project» ռոֆ խմբի կողմից, կիթառահար Անդրե Սիմոնյանը, ինչպես նաև մասնակիցներ՝ «Հայ սուրբեր սթար»-ից, «The Voice of Armenia»-ից և «X Factor»-ից հանդես կգան քարեգործական համերգային ծրագրով:

Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Զեթրի Ջեյն Լինչը երեկ լրագրողների հետ հանդիպման ընդգծեց, որ մտահոգված է Գյումրու Լորի Բայրոնի անվան դպրոցի ծակասագրով, քանի որ այն բրիտանացիների մեջ էր հայ ժողովրդին. «Մտահոգ եմ այդ կառուցողի, որի ողջ նյութը բերվել է Մեծ Բրիտանիայից, իսկ բրիտանացի շինարարները շուտով ինձ ամիս են անցկացրել Հայաստանում՝ դպրոցը կառուցելու համար: Ընեմի ջեռուցման համակարգը նախկինում լավ էր, սակայն այժմ ենթակա է օգտագործման: Ըստ իս, Հայաստանը կայացած շրջանում է և և հնարավոր է մասնագետներ հավաքել այստեղ»:

Դեսպանը նուրիությունը նշում է, որ մարդիկ մասնակցում են ի նդաս դպրոցի համագնակությունը. «Նույնիսկ մի օր, Գյումրու բնակիչներից մեկը ինձ ցույց սվեց իր կատարած հանգանակության կերպը, որը կազմում էր 20 000 դրամ: Կապանում եմ, որ դա մեծ գումար է իրենց համար և նուրախ եմ, որ դեռ կան մասնագետներ»:

Անդրե Սիմոնյանը էլ իր հերթին է որոշել օգնել դպրոցին: Ի դեպ, նա սովորել է Միացյալ Թագավորությունում. «Դպրոցական սարիներին էի լսել Լորի Բայրոնի անվան դպրոցի մասին: Դպրոցում եղել են երեք սարի առաջ և զարմացել, քանի որ այդ դպրոցն ուներ անգլիական շուն: Մենք մեզ է գնահատել անգլիացիների մեջ էր հայ ժողովրդին», և ավելացրեց, որ ինքը լինելով երաժիշտ, որոնցուհի, որոշեց համերգի միջոցով աջակցել նախագծին, ինչպես նաև մարդկանց հնարավորություն սալ լավ համերգ վայելելու:

Նախագիծը կյանքի կոչելու համար անհրաժեշտ է 14 մլն դրամ, որի որոշ մասը 9 միլիոնն արդեն հավաքվել է: Իսկ այս համերգի ժամերի վաճառքից ակնկալվում է մոտ 1000 դոլար հասույթ, ինչպես նաև նախատեսված է աճուրդ:

Դեսպան Զեթրի Ջեյն Լինչն էլ հույս ունի, որ Բայրոնի անվան դպրոցի շրջանավարտները, որոնք այժմ ՌԴ-ում, Եվրոպայում կան ԱՄՆ-ում են ապրում, կգտնուրվեն և իրենց ներդրումը կունենան դպրոցի աջակցության գործում:

Նեմեմ, որ Գյումրու Լորի Բայրոնի անվան թիվ 20 դպրոցը կառուցվել է 1988թ. ավերիչ երկրաշարժից հետո Միացյալ Թագավորության կողմից: Դպրոցի բացման արարողությանը 1990թ. հունիսի 10-ին ներկա է եղել Մեծ Բրիտանիայի հանգուցյալ վարչապետ Մարգարետ Թեչչերը:

Կոչ ենք անում բոլորին մասնակցելու համերգին, քանի որ ամեն մի զնված ժողովուրդ կօգնեք դպրոցին, ինչպես նաև հնարավորություն կունենանք վայելելու լավ երաժշտություն, հիանալի համերգ: Տոմսերը մասշտիբ են բոլորի համար:

Եթե յուրաքանչյուր ով իր դարձից համարի օգնել դպրոցին, որտեղ սովորում է դաստիարակվում են մեր աղաքացիները, ապա կունենանք հիանալի աղաքա: Չմոռանանք, որ Գյումրիում են ծնվել մեր լավագույն երաժիշտներից, դերասաններից, արվեստագետներից և այլն:

ՄԱՆՆԱ ՆՈՎԱԿՅԱՆ

Շատ սարիներ են անցել, ավելի սույզ՝ անցել է շուրջ 29 սարի: Աշխատում էի հորհրդային Հայաստանի հեռուստառադիո-տեսլուսի ամենադաստիարակները և ամենաարժանի խմբագրությունում՝ լրատվականում: «Լրագր»-ը միակ հեռուստատեսային լրատվական ծրագիրն էր, որի հեմբով օրվա մեջ մի քանի անգամ եթեր էր հեռարձակվում և «Լուր» ծրագիրը: Մենք լրատվականի մեկնաբաններ, եթերում մեզական հսկողության սակ էինք: Մեր ամեն բանը, շեշտադրությունը, ձայնի լեյտը և հարգանքն անգամ «գլավիտի» էր անցնում, իսկ հետո մենք ամեն ամիս էր դառնում կոմիտեի ղեկավարության մոտ: Ասված մի արասցե, եթե մի բան այն չէր, ղեկավարությունն էլ դատարան էր տալիս կենսական: Մենք ամենագույն, ամենաձիգ, ամենակոնքեյս խմբագրությունն էինք, որ մեզ էր հե-

րի իմ այդ երկու ժամերը ես հաստատաբար ներառում եմ դրանց շարքում: Աշխատանքս բնույթը ու նաև մանկությունիցս ինձ քաղաքացիական միջավայրը լայն հնարավորություններ էին ստեղծել ինձ համար՝ հանդիպելու ծանաչված, հայտնի, անվանի ու անանուն - հեռավարական անհասների հետ: Ամբողջապես ռուսականացված եմ ռուսադաստիարակային խորհրդային սարիներին միայն մեղ քաղաքացիներն ու անհասական հանդիպողները կարող էին ազգայինը դատարանել, միայն հասուն մտածելակերպով ուժեղ անհասն էր դա աման իր ընթացիկում, ու այդ առումով, ես բավականին կայացած էի հորս շնորհիվ: Այսուհանդերձ, Արմինե Կալենցի հետ իմ հանդիպումը ցնցեց ինձ: Տեր Ասված, այդ ինչ ներուժ ուներ այդ փոքրամարմին կինը, այդ ինչքան սեր ուներ իր մեջ, այդ ինչ բարձր գիտակցության ան-

Շատ էր սիրում իր «Եղեգնաձորյան արհ»-ը ուն այդ աշխատանքն էր վարել, քանի որ, արեւ, դաս ու նորից քանի: Ու կրկին կալենցյան ներկայացում, այս անգամ այլ գույներով:

Անսահման մտածող էր ամուսնու ստեղծագործությունների ճակատագրով: Շատ էր ուզում իրենց սան մեկ հարկը ցուցաբերել վերածել, ուզում էր ամուսնու ողջ ժառանգությունը ցուցաբերել, բայց եւ ինչ-որ բան կապակցում էր նրան: Մի ֆանի դաստիարակային հանդիպում ունեցավ, մի ֆիչ փաստաթղթեր հավաքեց, բայց մի օր ասաց.

- Գիտես, հավասար չի գալիս, թե գլուխ կբերեմ, ես չեմ ասում թե երբեք չի իրականացնում իմ ծրագիրը, լինելու է, բայց ոչ իման, անկախ Հայաստանի շրջանում այս տունը կդառնա Կալենցների ցուցահանդես: Ու լռություն, երկարատե խոսում լռություն:

Նանդիտում, որն այդպես էլ չավարսվեց, կամ՝ անավարս զրույց

Չուն մնայինք զգացմունքային-թյունից եւ մեր ասելիքն ունենայինք եթերում՝ հստակ, կարճ, սույզ:

Սակայն երբեմն, տոնական օրերին ընդառաջ, իրավունք էինք ստանում դուրս գալ մեր կաղաքավարված վիճակից եւ ստեղծագործական մոտեցմամբ 30-60 րոպեանոց տոնական հաղորդումներ դաստիարակելով՝ «Հավելված» կամ «Լրագրից դուրս» խորագրով:

1984 թվականը մոտենում էր ավարտին, հասկապես ման օրերին էին հարկավոր մեծ եւ գեղեցիկ հաղորդումներ՝ եթերն ադառնելու եւ զոնե 2 օր հանգստանալու. մարդկանց էլ ամենօրյա դրոշմազանդայից հանգիստ թողնելու համար: Գլխավոր խմբագիրը, գիտնականը, որ իմ անմասիրած հեռուստատեսային մեկը ղեկավար-հարցազրույցն է, ասաց, որ ունեն 60-80 րոպե եթերաժամանակ՝ երեք հեռավարական անձանց մասին սյուժեների համար: Իսկական մեկ:

Բանաստեղծ Հրաչյա Հովհաննիսյանի ստեղծագործությունների մոտ գիրքն էր լույս տեսել: Զանգահարեցի, սիրով ընդունեց իրավերս, ասաց, որ մոտ գրի հետ կապված առաջին հարցազրույցը կլինի: Նա գոհ մնաց զրույցից, ես էլ մեր սացա մոտ գիրքը՝ հեղինակի մակագրությամբ: Հետո ասաց, որ շատ ուն է, Նիկոլայ Նիկոլայան է ժամանել Երևան եւ մեզ է հանդիպել: Ես հարցական հայացքով մայեցի սիրելի բանաստեղծին եւ նա անմիջապես հասկացավ՝ «Կաս չէր լինի», ասաց:

Այդպես մոտավազմական մեծանուն ֆանդակագործ-անհասը դարձավ իմ երկրորդ հերոսը: Բազմաթիվ հարցերից բացի նա խոսեց եւ իր ընթացիկ մասին, դուրս էր հասկապես երիտասարդ փեսայի՝ Սարո Կալենցի եւ նրա աղաքանդավոր ծնողների մասին: - Դուք մեզ է մոտ մկարահանման, հենց մոտ , այդ բացառիկ նկարչուհուն:

Այսպես ավարսվեց մեր հանդիպումը անվանի ֆանդակագործի հետ եւ սկիզբ դրվեց մի մոտ հանդիպման, որն այլեւս չավարսվեց...

Տիկին Արմինե մեզ հրավիրեց իր տուն, զսավ, որ «իբեմ բնորոշ միջավայրում ավելի անկառկան կարող է լինել եւ անմիջական»։ Տանը մենակ էր, փոքրահասակ, մոտ, ժոջադեմ:

Հարցազրույցը նկարահանեցիմ միանգամից, առանց որեւէ «սոտ»-ի, այնքան որ բնական ու անկեղծ էր զրույցը: Հետո, երբ օդերասորը լրացուցից կարդեր էր նկարահանում, մեմ նկարչուհու հետ առանձնացանք: Հիմա մա էր ինձ հարցեր տալիս իմ մասին, ընթացիկս, աշխատանքս... մեկ էլ հանկարծ ասաց.

- Շատ եմ ուզում եզ նկարել, մի ֆանի սեանս է հարկավոր, կհարմարեցնեմ ֆո ժամանակացույցիմ, համաձայնի, կարծում եմ, երկուսիս էլ դա մեզ է:

Պայմանավորվեցիմ, շաբաթ օրերիմ 2 ժամով: Երբ դուրս էինք գալիս, ասաց, որ մոյն զգեստով գամ:

Եթե մարդ իր արժեքը կյանքում հազված ժամերի է լինում բացարձակ երջանիկ, ուրեմն ընդամենը մեկ սասնյակ շաբաթ օրեր

հաս էր, ինչ մեծագույն ստեղծագործող էր ու աղաքանդավոր մարդ: Այդպես էլ է լինում, աղաքանդավոր մարդ:

Տարիներ անց, Բեյրութում էի, այն ֆաղաֆում, ուր ծնվել է կրթվել էր, հաճախ էի մտնել զրուցում նրա հետ, ու հարցերից մեկին՝ թե ինչպես Հայրենիք երազող հայն ավելի հայ է ու հայրենասեր, զսա հստակ դասաստանում: Այստեղ Հայկազյան եւ մանասիող կրթականներ կան: Ավելի ուշ, երբ իմացա, թե լիբանանաժին կանադահայ դերասանուհի Արմինե խանջյանն ինչպես է փոխել իր ռեժիսոր ամուսնու՝ անվանի Ասոմ Էգոյանի աշխարհընկալումն ու աշխարհայացքը, կրկին մտնում վերադարձա Արմինե Կալենցի աշխատանքային ու կրկին լսեցի նրա խոսքը: Մեր հանդիպումների ժամանակ մեմ հաճախ նաեւ լռում էինք, Տիկին Արմինե լռությամբ էլ էր խոսում եւ այդպես, որ... Մտածողություններ շատ ուներ, այն սարիներին անկախ Հայաստանի սեյլական էր առաջարկում եւ Հայոց շրջանում ու շրջանակում լինելու, ամուսինն էր ներքնել այդ վստահությունը: Պատկերացում եմ, 80-ականներին, երբ խՍՀՄ-ն աշխարհի համար «չարիքի իմրերիս» էր եւ ահուսարսափ, Կալենց ամուսիններն արդեն փորձել էին այն եւ մեր անկախ շրջանում կարուցել: Անհավասարի:

Մեծատղանդ ամուսնու՝ Հարություն Կալենցի կսավները, որոնք իր աչքի լույսն ու հոյակապությունն էին, իրար վրա շարված էին ցուցաբերության սեղ չունենալու դաստառով, թրջվել էին եւ մի ֆիչ վնասվել: Շանր աղորումներ ունեցավ, բայց մեջքը շարվեց, վրձինն առավ ձեռքը եւ սկսեց վերականգնել, մի մասն էլ չորացրեց ու թողեց, որ նկարիչ ուղին՝ Սարոն, որ այդ սարիներին Մոսկվայում էր բնակվում, գա ու մեկնի:

Կալենցների դեղին, կանաչ, դեղնականաչ գույները, այդ ինչ երանգներ են, ինչքան շարքեր են այս ու այս կանաչը, ինչ վառ ու խամրած, ինչ դալար ու հանդարտ, ինչքան կյանք ու զարու, աշխատանքի փոխանցվող ամառ ու խոր աշուն կա դրանց մեջ, ինչքան հույզ ու վստահություն, այս ինչ զուս կալենցյան ներկայացում է... Զգեստս սեւ էր, ուսերիս իր կանաչ ժակետը զգեց, ասելով, որ մազերիս բաց գույնի եւ զգեստիս հակադրությունը խիստ է: Այդպես էլ դասկերեց ինձ՝ աթոռին նստած, գլուխս ափիս հենած, իր ժակետն ուսերիս, ասաց, որ դիմանկար է իր ամուսնու, դա իր ժամերն է, «Մտնում» է կոչելու:

Նկարս ավարտեց: Մի ֆանի ցուցահանդեսներում ցուցադրվելուց հետո, այն դարձավ ինք, ինք դարձնելով նաեւ այդ բացառիկ անհասի մեծանունը:

Տարիներ անցան, մեր հանդիպումները կամաց-կամաց դադարեցին, ինքը հազվադեպ էր դուրս գալիս, ես ուշ-ուշ էի գնում, հիմնականում տոնական կամ մեկ այլ առիթով: Նման այցելություններից մեկի ժամանակ ես նրան դասմեցի Վարդուհի Իսխանյան-Մանուկյանի մասին, որն այն ժամանակ վարչապետի սիկինն էր եւ ինչ-որ բարեգործական ցուցահանդես էր դաստասում: Հաջորդ այցելությունս Վարդուհու հետ էր, միջոցառմանը մասնակցելուց բացի, Արմինե Կալենցը ստեղծեց նաեւ Վարդուհու դիմանակարը (սա՝ աղաքա կալենցագետների համար):

Էլի անցան տարիներ, մեր երազած անկախ հայրենիքն ունեինք արդեն, սիկին Արմինե մոտ եռանդով մոտ գործեր ստեղծեց, ես տեղափոխվել էի արտաքին գործերի նախարարություն եւ դեկավարում էի մամուլի բաժինը, այդ սարիներին, ինչպես շատերի, իմ աշխատանքն էլ, փաստորեն, չէր ավարտվում, անձնական հանդիպումներիս ժամանակ այլեւս լիվ ստառվեց: Մի ֆանի սարի եւ փորձում է լինել բոլոր ցուցահանդեսներին, ուր ինքը զոնե մեկ նկար ուներ, առիթ էր կարճատե հանդիպման եւ նրան իմ մեծ սերը փոխանցելու համար:

Ավելի ուշ 3 տարով գործուղվեցի արտասահման՝ աշխատելու: Երբ վերադարձա, ուզում էի այցելել իրեն, զանգահարեցի, ասաց, որ կուրացել է: Կարկանդակ, հասկացավ, ասաց մի արի, բայց հաճախ զանգահարի:

Հետո մորից մեկնեցի եւ դուրս էլ իմացա, որ Սարոն իրականացրել է մոտ երազանքը, եւ այսօր երեսնամյա, Կալենցների աղաքած տանը գործում է Կալենցների ցուցահանդեսը: Ես արդեցի այն ուրախությունը, որ ունենում եմ կյանքում շատ մեծ մի բան զգնելու ժամանակ, վերջապես, վերջապես, ինքը գիտե, վստահ էր ու սպասում էր, Փառք Տիրոջը, շնորհակալություն Սարոյին:

Մեր վերջին հանդիպումը իր հուղարկավորության օրն էր, Կոմիտասի տանը ասեղ զգնելու սեղ չկար, մարդիկ հերթ էին կանգնել, իսկ ես չէի շարժվում, լուռ կանգնել էի նրա կողքին ու փորձում էի կորուստ հասկանալ: Իմ կորուստը, այն ինչ բոլորս կորցրինք բոլորիս է, բայց դրանում ես իմ առանձին բաժինն ունեմ, կորուսի իմ մեծ բաժինը: Էլի սարիներ են անցել ու ես հաճախ եմ մտածում, թե բախտս ինձ ինչ մեծ դարձրեց էր արել, երանի ամեն մեկի կյանքում մի մեծ հանդիպում լինի...

Լուսավոր մեքերով լուսավոր Տիկին, լույս դառնա Ձեր հոգին: Գիտեմ, սիկին Արմինե, իմ զրույցը Ձեզ հետ չի ավարտվել, հիմա էլ, երբ մի բան ինձ ասեւ է մտածում, վերադարձնում եմ իմ երջանիկ շաբաթ օրերի լեցուն ժամերը, խոսում եմ Ձեզ հետ եւ ի վերջո ինչ-որ մի բան զգնում եմ: Եվ այսօր, այսօր երկար տարիներ հետո, այս ամենը թղթին հանձնելով էլ վկայություն է, որ մեր հանդիպումը դեռ չի ավարտվել:

ՆԵՆԻՍ ՄԱՆՆԱՅԱՆ

Մարզական

ՀԱՄԱՍ

Վիճակահանությունը բարեհաճ զսնվեց հայկական ակումբների հանդեմ

Եվրոգավաքներում մեր թիմերի մրցակիցները հայտնի են

Երեկ Շվեյցարիայի Նիոն ֆառում կայացավ ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի եւ Եվրոպայի լիգայի որակավորման փուլերի վիճակահանությունը: Հայտնի դարձան հայկական ակումբների մրցակիցները Եվրոգավաքներում: Չեմպիոնների լիգայի որակավորման 1-ին փուլում ԳՅ չեմպիոն «Շիրակին» բաժին հասավ ամենաթույլ մրցակիցներից մեկը՝ Սան Մարինոյի «Տե Ռենեն»: Եվրոպայի լիգայի որակավորման 1-ին փուլում «Միկան» կնքի Չեռնոգորիայի «Ռուդարի» հետ, «Փյունիկ» մրցակիցը կլինի մակեդոնական «Տեստը», իսկ «Գանձասարը» կխաղա Ղազախստանի «Ալ-Տոբեի» հետ, որի կազմում հանդես է գալիս Ռոբերտ Արզումանյանը:

Ընդհանուր առմամբ կարելի է փաստել, որ վիճակահանությունը բարեհաճ զսնվեց հայկական ակումբների հանդեմ: Մրցակիցներն առանձնապես ուժեղ չեն եւ կարելի է դիմադրել հաջորդ փուլի ուղեգրի համար:

Վերջին տարիներին եվրոգավաքներում հայկական ակումբների անհաջող մրցելույթների մասնաճառով Հայաստանն ՈՒԵՖԱ-ի գործակիցների արդուակումն առանցք է վերջին հորիզոնականներ: Ուսի մասնակցում չէ, որ այս տարի ՀՀ չեմպիոն «Շիրակը» հայտնվեց այն 4 թիմերի ցանկում, որոնք չեմպիոնների լիգայի մրցաշարը կսկսեն որակավորման 1-ին փուլից: «Շիրակին» կարող էր բաժին ընկնել Ֆարերների «Աստյոնը», որին անցյալ տարի «Գանձասարը» Եվրոպայի լիգայի մրցաշարում մեծ դժվարությամբ էր հաղթել Երեւանում (2-0) ու մեկ 2-րդ փուլ: Իսկ առաջին խաղում կադանցիները հյուրընկալվելիս դարձան խաղադաշտի դարձույթները եւ ինչ 1-3 հաշվով:

Վիճակահանությամբ «Շիրակը» առաջին խաղում «Տե Ռենենին» հյուրընկալվելու է սեփական հարկի սակ: Առաջին համոզմունքները նախատեսված են հուլիսի 2-3-ին, դասախան խաղերը կկայանան մեկ շաբաթ անց: Եվրոգավաքների մրցաշարերում հայկական ակումբներն առաջին անգամ են մրցելու Սան Մարինոյի թիմի հետ: Ինչ խոսք, «Շիրակը» ոչ միայն դարձավ 1-ին փուլի արգելի, այլև ղեկավար է ձգվել խոսք հաշվով դարձույթները մասնակցում 2-րդ փուլում այս թիմի հետ մրցելու «Փյունիկը»: 2 խաղերում էլ հաջողությունն ուղեկցել է «Պարսիզանին»: Առաջին խաղում, Բելգրադում «Պարսիզանը» հաղթեց 3-1 հաշվով: «Փյունիկից» աչի ընկավ Արսակ Եղիազարյանը: Երեւանում «Փյունիկը» զիջեց 0-1 հաշվով: «Շիրակի» գլխավոր մարզիչ Վարդան Բիչախչյանը Armsport.am-ին իր կարծիքն է հայտնել վիճակահանության մասին: «Սան Մարինոյի չեմպիոն «Տե Ռենեն» մեզ անհայտ մրցակից է: Այսօրվանից սկսում ենք ուսումնասիրել մրցակցին: Որակավորման 1-ին փուլի վիճակահանությունը կարելի է դրական գնահատել, քանի որ մյուս հնարավոր մրցակիցը Ֆարերների «Աստյոնը» էր: Նախորդ տարի «Գանձասարը» մեծ դժվարությամբ հասավ Ֆարերներ՝ 3 իմնաթիռ փոխելով: Մեզ ես նման ծանրաճանապարհորդություն է սղապել:

Իսկ ահա Սան Մարինոն ավելի մոտ է զսնվում: Ինչ վերաբերում է որակավորման 2-րդ փուլին, ապա ժամանակից շուտ առաջ անցնել չեն սկսում: 2-րդ փուլի մասին դեռ չեն մտածում, քանի որ առջեւում 2 խաղ ունենալով Սան Մարինոյի չեմպիոնի հետ:

Եվրոպայի լիգայի մրցաշարում «Միկան» առաջին խաղում հյուրընկալվելու է Չեռնոգորիայի «Ռուդարին»: Վերջինս անցյալ տարի Եվրոպայի լիգայի որակավորման 1-ին փուլում մրցել էր Գյումրիի «Շիրակի» հետ: Գյումրեցիները հյուրընկալվելիս Լամին Լի 3տրոյի խփած միակ գոլի շնորհիվ հաղթել էին, իսկ սեփական հարկի սակ կայացած խաղում գրանցվել էր ոչ-ոքի՝ 1-1: «Շիրակից» գոլի հեղինակ էր դարձել Դանի Դիոթը: Հեռավորակն է, որ հաշվով բացել էր Դարյա Մկոյանը՝ գրավելով սեփական դարձույթը:

Մակեդոնիայի «Տեստի» եւ Ղազախստանի «Ալ-Տոբեի» հետ հայկական թիմերը նախկինում չեն հանդիպել:

Առաջին փուլի համոզմունքները նախատեսված են հուլիսի 4-ին եւ 11-ին: Եթե հայկական թիմերին հաջողվի հաղթահարել 1-ին փուլի արգելի, ապա 2-րդ փուլում «Փյունիկը» կնքի «Շալգիրիս» Լիսվա-Սենս Պարսիկս» Իռլանդիա զույգի հաղթողի հետ: «Գանձասարի» մրցակիցը կլինի նորվեգական «Ռոդը», իսկ «Միկան» կնքի Լեհաստանի «Սլոնսկի» հետ:

Ռոբերտ Հովհաննիսյանը վստահ հաղթանակ տնեց

Ջերմուկում վերջնազորը հասցրեց Սարյանի 6-րդ հուլիսյան մրցաշարը, որին մասնակցեցին 55 ժամանակագրեր: Վերելով հանդես եկավ Հայաստանի նախկին չեմպիոն Ռոբերտ Հովհաննիսյանը, որը դեռեւս մրցաշարի ավարտից մեկ տարի առաջ էր ապահովել առաջին տեղը: Նա 9 հնարավորից վասակեց 7,5 միավոր: Ռոբերտը մրցաշարում անցկացրեց առանց դարձույթների: Նա մեկնարկում 5 անընդմեջ հաղթանակ տնեց եւ միայն 6-րդ տարում առաջին կես միավոր կորցրեց Չավեն Անդրեասյանի հետ մրցակցում: Հաջորդ տարում Հովհաննիսյանը հաղթեց Հակոբ Վարսանյանին, իսկ ավարտական 2 տարում հաջողություն կնքեց Անդրեյ Գորովցիի եւ Ռոբերտ Աղասարյանի հետ:

Հովհաննիսյանը Գաբուլյանն ու բելառուս Անդրեյ Գորովցեյը: Հենց նույն ժամանակահատվածում էլ ժամանակագրերը ելնելով լրացուցիչ գործակիցներից, զբաղեցրին 2-4-րդ տեղերը: Եւրոպայի Սեր-Սահակյանն ու Գորովցեյն էլ անդառնալով մնացին:

Հաղթողից մեկ միավորով հետ մնացին Սամվել Տեր-Սահակյանը,

Էլինա Դանիելյանը եզրափակում է աղյուսակը

Դիլիջանում ընթացող ժամանակահատվածում Գրան Դանիելյանը առաջին անգամ էլ հանդես գալիս էլինա Դանիելյանը: 5-րդ տարում Էլինան ոչ-ոքի խաղաց Բաթիմեթ Թովաթիսյանի հետ: Հաջորդ տարում Էլինայի մրցակիցը հնդիկ Հարիկա Դանիելյանն էր, որը հաղթեց հայ ժամանակագրերին: 7-րդ տարում Դանիելյանը մրցում էր Վիկտորիա Չմիլիսեի հետ: Այս անգամ էլ Էլինային չհաջողվեց ծածկել հաղթանակի փառաբանությունը: Մրցակիցները խաղաղ դաժն կնքեցին:

8-րդ տարում առաջին ոչ-ոքիներով: Միավորը կիսեցին Վիկտորիա Չմիլիսեյն եւ Համդի Կոնստանտին Ստեֆանովսկին, Օլգա Գիրյանն եւ Աննա Մուզիչուկը, Բաթիմեթ Թովաթիսյանն ու Բելա խոթեմաՎիլին: Միակ հաղթանակ իր օգտին գրանցեց Տասյան Կոստյանցյան, որն առավելության հասավ Հարիկա Դանիելյանի նկատմամբ:

7 տարից հետո Էլինա Դանիելյանը 2 միավորով եզրափակում էր աղյուսակը, իսկ առաջատարը 5,5 միավոր վասակեց Համդի Կոնստանտինը: Նա ոչ-ոքի էր խաղացել Բելա խոթեմաՎիլին հետ եւ հաղթել էր Աննա Մուզիչուկին ու Աննա-Մարիա Ստեֆանովսկին:

8-րդ տարից հետո Համդի Կոնստանտինը 6 միավորով շարունակում էր միանձնյա գլխավորել աղյուսակը: Նրան կես միավոր է զիջում Աննա Մուզիչուկը: 4,5-ական միավորով հաջորդ տեղերում են Տասյան Կոստյանցյանն եւ Նանա Ջազնիսեյն: Էլինա Դանիելյանը 2,5 միավորով եզրափակում է աղյուսակը:

Երեկ կայացած մրցաշարի 8-րդ տարում Դանիելյանը ստիպակներով խաղաց Աննա Ուլեյնիայի հետ: 55-րդ ֆայլին մրցակցուհիները հա-

Այսօր մրցաշարում հանգստյան օր է: Վաղը կայանալիք 9-րդ տարում Էլինա Դանիելյանը սեւերով կնքի Տասյան Կոստյանցյանի հետ: Առաջատարը՝ Համդի Կոնստանտինը կխաղա Նանա Ջազնիսեյնի հետ:

Արթիկցիները հաղթել են մրցակիցներին

Բաթումում մեկնարկած Վալերի Ախաբաբեի բակետերով հուլիսյան մրցաշարում հաջող է հանդես գալիս Արթիկի մասնակցները 68-49 հաշվով դարձույթները մասնակցները Փոթիի թիմին: 2-րդ խաղում արթիկցիների մրցակիցը Սամակի թիմն էր, որին ես հաղթեցին (71-41): 3-րդ խաղում մեր բակետերովսները 64-50 հաշվով դարձույթները մասնակցները Զուլգիդիի թիմին:

Երեսուցյանը մրցաշարի 8-րդ տարում Դանիելյանը սեւերով կնքի Տասյան Կոստյանցյանի հետ: Առաջատարը՝ Համդի Կոնստանտինը կխաղա Նանա Ջազնիսեյնի հետ:

Աղվան Մկրտչյանը հաղթանակ տարեց «Միկային»

Եվրոպայի լիգայի մրցաշարին նախադասարանվող «Միկան» սուղոդական խաղ անցկացրեց բարձրագույն խմբի նորեկ «Ալակետի» հետ: Հանդիմանելով վճռեց «Միկային» ավագ Աղվան Մկրտչյանի խփած միակ գոլը: Ի դեպ, «Ալակետի» ցանկանում է թիմում ընդգրկել Լեւոն Փաշաջյանին, որի դայմանագրի ժամկետը «Շիրակի» հետ ավարտվել է:

Երեսուցյանը մրցաշարում մրցաշարառությունը բոլորից արագ հաղթահարեց «Հայաստան» մարզական միության ներկայացուցիչ Սարիբեկ Ավեսիյանը: Մրցանակային հաջորդ տեղերը զբաղեցրին Դարյա Հովհաննիսյանն ու Հակոբ Սահակյանը:

Վիճարկեցին Սամվել Գեորգյանի հուլիսյան մրցաշարի տարեները

Երեւանի հեծանվաբանական ակումբի մրցաշարում մրցաշարառությունը բոլորից արագ հաղթահարեց «Հայաստան» մարզական միության ներկայացուցիչ Սարիբեկ Ավեսիյանը: Մրցանակային հաջորդ տեղերը զբաղեցրին Դարյա Հովհաննիսյանն ու Հակոբ Սահակյանը:

Պասանիների մրցակցում ուժեղագույնը կրկին «Հայաստան» մարզական միության դասվարակն էր՝ Դավիթ Ստեփանյանը: Սերափե մեղալը նվաճեց Եղգար Աստիանյանը, բրոնզե տարեղը բաժին հասավ Եղգար Բագրանյանին:

«Դիմաժ» մարզական ընկերությունը հասույթ գավաթով տարեները մրցումների ամենակրթները մասնակցները էլ ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտի ուսանողներ են:

Երեսուցյանը մրցաշարում մրցաշարառությունը բոլորից արագ հաղթահարեց «Հայաստան» մարզական միության ներկայացուցիչ Սարիբեկ Ավեսիյանը: Մրցանակային հաջորդ տեղերը զբաղեցրին Դարյա Հովհաննիսյանն ու Հակոբ Սահակյանը:

Նեյմարը կրկնեց արդյունավետության ռեկորդը

Բրազիլիայում ընթացող ֆուտբոլի Կոնֆեդերացիաների գավաթի խաղարկությունում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի զույգերը: Առաջին խաղում վաղը կնքեցին Բրազիլիայի եւ Ուրուգվայի հավաքականները, իսկ հաջորդ օրը մրցակցերի կրկնեցին Իտալիայի եւ Իսպանիայի ընթացիկները:

Ա խմբում հանդես եկող Բրազիլիայի հավաքականը խմբային մրցաշարի վերջին խաղում էլ հաղթեց՝ 4-2 հաշվով առավելության հասնելով իսպանացիների նկատմամբ: Կրկին իր վարույթն խաղով աչի ընկավ բրազիլացի Նեյմարը, որը տուգանային զեղեցիկ գոլի հեղինակ դարձավ: Նեյմարը կրկնեց հավաքականի կազմում մեկ մրցաշարում խփած գոլերի ֆունկցիոն (14) ռեկորդային ցուցանիշը, որը դասակարգում էր գերմանացի հանրահայտ ռեֆերկու Գերդ Մյուլլերին, հոլանդացի Պասրիկ Կլյույվերսին եւ բրազիլացի Ռոնալդոյին: Նեյմարն իր 14 գոլերը խփել է հավաքականում անցկացրած 18 խաղում: Նա կարող է գերազանցել արդյունավետության ռեկորդը, քանի որ առջեւում դեռ 2 խաղ կա: Իսկ ահա ուրուգվայցի Աբել Էռանդեսը դարձավ Կոնֆեդերացիաների գավաթի մրցաշարում խփած ամենաարագ գոլի հեղինակը: Նա Թաթիի հավաքականի դարձույթը գրավեց արդեն 2-րդ րոպեին, ավելի սուսուգ՝ խաղի սկզբից 1 րոպե 19 վրկ անց: Նա դարձավ մրցակցի դարձույթը խփած 8 անդասարան գոլերից 4-ի հեղինակը: Իսկ ահա Լուիս Սուարեսը 2 անգամ գրավելով դարձույթը՝ Ուրուգվայի հավաքականում խփած գոլերի ֆունկցիոն (35) դարձավ լավագույն ռեֆարկուն: Նա մեկ գնդակով գերազանցեց Դիեգո Ֆոռլանի ցուցանիշը:

Իր տղավորից Ելույթներն է շարունակում Իտալիայի հավաքականը, որը 3-0 հաշվով հաղթելով Գերմանիային, Բ խմբում գրավեց առաջին տեղը: Մեխիկայի հավաքականում առաջին հաղթանակը տնեց՝ 2-1 հաշվով դարձույթները մասնակցները ձաղոնացիներին: Իտալիայի հավաքականը համաբարակային նոր ռեկորդ սահմանեց: Վիսենտե դել Բուսկետի սաներն արդեն 28 խաղ անցկացրել են առանց դարձույթների: Նախկին ռեկորդը դասակարգում էր Ֆրանսիայի ընթացիկները, որը 1999-ից 27 խաղ անընդմեջ չէր դարձույթել:

Մոտ 30 միկրոավտոբուսային երթուղիներ «նոռագել» են ավտոբուսային դառնալ

1-ին էջից
 Հարցեր են առաջանում՝ ինչո՞ւ մինչև հիմա նրանք չեն դարձել ավտոբուսային, ո՞րն է դասճառը, որքան կարելի է խաբել: Երեւանի ֆաղափառները, սրանման վառարանային շինությունները, «Երեւան սրահ» ընկերության ղեկավարները իրենց ծառայողական մեքենաներով երթուղիներ են բացել մեծ խցկված մարդկանց չէն տեսնում: Եթե սնտավարողները չեն կարողանում իրենց դասավորությունը կասարել եւ ներմուծել ավտոբուսները, ապա ֆաղափառները

նրանցից մեծ է դառնալու դառնալու կամ հրաժարվել երթուղիներից: Որքան կարելի է երթուղիներ օգտագործող մի քանի տասնյակ մարդկանց օգտին դասավորել հարյուրավոր երեւանցիների օգտին:
 Ընդ որում, հարկ են համարում հերթական անգամ նստել, որ ավտոբուսներ ներմուծելը դեռ չի նշանակում սրանման վիճակի բարելավում, քանի որ հիմա էլ կան ավտոբուսային երթուղիներ, որոնց աշխատանքը դարձապես անհասկանալի է: Դրանք երթուղի են

դուրս գալիս, երբ ցանկանում են, առանց որեւէ ժամանակացույցի, լավագույն դեպքում 30-40 րոպե միջակայքով, շաբաթ-կիրակի օրերին՝ 1-2 ժամ միջակայքով կան ընդհանրապես երթուղիներ դուրս չեն գալիս: Դա վերաբերում է նաեւ ֆաղափառներին «Ավտոբուս» ընկերության կողմից ստասարկվող երթուղիներին: Ե՞րբ է կարգ ու կանոն սահմանվելու այս հարցում, ինչի՞ համար է գործում «Երեւան սրահը», եթե միկրոավտոբուսներն ու ավտոբուսները նման փնթի ձեռով են աշխատում՝ թափ ունենալով երեւանցիների վրա:

Եվ ընդհանրապես, ժամանակը չէ՞ ավտոբուսների եւ միկրոավտոբուսների չվացուցակները էլեկտրոնային դարձնելու, սեղադրելու համապատասխան սարքերը դրանց վրա, իսկ կենտրոնական վահանակից հետեւ ավտոբուսների եւ միկրոավտոբուսների երթուղի դուրս գալու ժամերին: Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացման այս ժամանակաշրջանում ինչ-որ կարելի է սրանման կառավարումն իրականացնել խորհրդային ժամանակներից մնացած մեթոդներով: Սակայն անգամ նախնական փայլեր չեն արվում այս ուղղությամբ: Նախկին ֆաղափառները խոսեց կանգառներում էլեկտրոնային ցուցանակներ սեղադրելու մասին, որոնք ցույց կսան, թե որքան է մնացել մինչև ավտոբուսի ժամանելը, ու մոռացվեց գնաց: Փաստը դեռ հեռու են ֆաղափառները մայրաքաղաք դառնալուց եւ հեռու կմնան այնքան, քանի որ հասարակական տրանսպորտի անմարդկային վիճակը շարունակում է դաժակալից:

ԽԱՉԱՏՈՒ ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՅՈՒՅԹ ԴՐՈՇԵՍՈՐԱՄԱՍԽՈՍԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ԹԱՓՈՒՐ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Առոս Տեր-Գրիգորյանի անվան մայրենիի եւ նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դրոշմներ -1
 դրոշմներ - 4
 ասիստենտներ -2
 Համադասարանական դասընթացներին, ըստ սարակարգերի, կարող են հավակնել:
դրոշմներ- մանկավարժական գիտությունների դոկտորի գիտական ասիստանտ ունեցող անձինք
դրոշմներ - մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի գիտական ասիստանտ, դրոշմների գիտական կոչում ունեցող անձինք - 2 հաստիք
դրոշմներ - բանասիրական գիտությունների թեկնածուի գիտական ասիստանտ, դրոշմների գիտական կոչում ունեցող անձինք - 2 հաստիք
ասիստենտներ- բանասիրական գիտությունների թեկնածուի գիտական ասիստանտ ունեցող անձինք:
ՕՒՆՈՒԹՅՈՒՆ
 Հավակնորդները համալսարանի անձնակազմի հաշվառման բաժին են ներկայացնում:
 1. դիմում ռեկտորի անունով
 2. կարգերի հաշվառման անձնական թերթիկ
 3. ֆաղված աշխատանքային գրույկից
 4. համառոտ ինֆորմացիոն փաստաթուղթ՝ ժամանակագրական կարգով
 5. բարձրագույն կրթության դիմումի մասնագրությունը
 6. գիտական ասիստանտի եւ գիտական կոչումը հաստատող փաստաթղթերի մասնագրությունը /առկայության դեպքում/
 7. տղազրկած գիտական եւ մեթոդական աշխատանքների ցուցակը
 8. բնութագիր վերջին աշխատանքից
 9. սվյալներ տարբերների, մրցանակների եւ դասավոր կոչումների վերաբերյալ:
Փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետը՝ 30 օր սույն հայտարարության հրատարակման օրվանից:
 Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել համալսարանի անձնակազմի հաշվառման բաժնին:
 Հասցե՝ ֆ. Երեւան, Տիգրան Մեծի 17, 200 սենյակ, հեռ՝ 59-70-84:

ԽԱՉԱՏՈՒ ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՅՈՒՅԹ ԴՐՈՇԵՍՈՐԱՄԱՍԽՈՍԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻ ԹԱՓՈՒՐ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Հայ ինքնի միջնադարյան գրականության եւ նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի դրոշմներ - 3
 ասիստենտներ -1
 Համադասարանական դասընթացներին, ըստ սարակարգերի, կարող են հավակնել:
դրոշմներ - բանասիրական կամ մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի գիտական ասիստանտ, դրոշմների գիտական կոչում ունեցող անձինք
ասիստենտներ- բանասիրական կամ մանկավարժական գիտությունների թեկնածուի գիտական ասիստանտ ունեցող անձինք:
ՕՒՆՈՒԹՅՈՒՆ
 Հավակնորդները համալսարանի անձնակազմի հաշվառման բաժին են ներկայացնում:
 1. դիմում ռեկտորի անունով
 2. կարգերի հաշվառման անձնական թերթիկ
 3. ֆաղված աշխատանքային գրույկից
 4. համառոտ ինֆորմացիոն փաստաթուղթ՝ ժամանակագրական կարգով
 5. բարձրագույն կրթության դիմումի մասնագրությունը
 6. գիտական ասիստանտի եւ գիտական կոչումը հաստատող փաստաթղթերի մասնագրությունը /առկայության դեպքում/
 7. տղազրկած գիտական եւ մեթոդական աշխատանքների ցուցակը
 8. բնութագիր վերջին աշխատանքից
 9. սվյալներ տարբերների, մրցանակների եւ դասավոր կոչումների վերաբերյալ:
Փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետը՝ 30 օր սույն հայտարարության հրատարակման օրվանից:
 Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել համալսարանի անձնակազմի հաշվառման բաժնին:
 Հասցե՝ ֆ. Երեւան, Տիգրան Մեծի 17, 200 սենյակ, հեռ՝ 59-70-84:

ԽԱՉԱՏՈՒ ԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է ՄՐՅՈՒՅԹ ԱՄԲԻՈՆԻ ՎԱՐԻՉԻ ԹԱՓՈՒՐ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Հայ ինքնի միջնադարյան գրականության եւ նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի բանասիրական գիտությունների դոկտոր, դրոշմներ
ՕՒՆՈՒԹՅՈՒՆ
 Հավակնորդները համալսարանի գիտ. ֆառուղարին են ներկայացնում:
 ▼ դիմում ռեկտորի անունով
 ▼ կարգերի հաշվառման անձնական թերթիկ
 ▼ ինֆորմացիոն փաստաթուղթ
 ▼ ֆաղված աշխատանքային գրույկից
 ▼ համառոտ ինֆորմացիոն փաստաթուղթ՝ ժամանակագրական տեսքով
 ▼ բարձրագույն կրթության դիմումի մասնագրությունը
 ▼ գիտական ասիստանտի եւ գիտական կոչումը հաստատող փաստաթղթերի մասնագրությունը,
 ▼ տղազրկած գիտական եւ մեթոդական աշխատանքների ցուցակը,
 ▼ սվյալներ տարբերների, մրցանակների եւ դասավոր կոչումների վերաբերյալ:
Փաստաթղթերի ներկայացման ժամկետը՝ 30 օր սույն հայտարարության հրատարակման օրվանից:
 Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել համալսարանի գիտական ֆառուղարին:
 Հասցե՝ ֆ. Երեւան, Տիգրան Մեծի 17, 301 սենյակ, հեռ՝ 59-70-28:

Local publication for call for tenders

Support to Democratic Governance in Armenia

Publication reference: EuropeAid/134096/C/SER/AM

European Commission is seeking applications on Support to Democratic Governance in Armenia for a call for tender with financial assistance from the ENPI 2010. The procurement notice is available for consultation on the following internet sites:

-Delegation of the European Union to Armenia
http://eeas.europa.eu/delegations/armenia/index_en.htm

- EuropeAid website:
<https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome&PubliList=15&orderby=upd&orderbyad=Desc&searchtype=RS&aofr=134096>

The questions should be sent to the following Email address: delegation-armenia-fca-calls@eeas.europa.eu

The deadline for receipt of applications is the 16:00 local Armenian time, on the 26th July 2013.

Հայաստանի հրավեր

Աջակցություն Հայաստանում ժողովրդավարական կառավարմանը

Հայաստանի հրավերը՝ EuropeAid/134096/C/SER/AM

Եվրոպական հանձնաժողովը դիմումներ է ընդունում Աջակցություն Հայաստանում ժողովրդավարական կառավարմանը հայաստանի մասնակցության համար՝ ԵՂԶԳ 2010 ֆինանսական աջակցության շրջանակներում:
 Ծառայությունների մատուցման պայմաններին ծանոթանալու եւ խորհրդակցության համար կարող եմ այցելել հետևյալ կայքէջեր՝

- Հայաստանում Եվրոպական Միության դասավորության կայքէջ՝
<http://eeas.europa.eu/delegations/aemenia/index-en.htm>

- EuropeAid-ի դասընթացային կայքէջ՝
<https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/online-services/index.cfm?do=publi.welcome&PubliList=15&orderby=upd&orderbyad=Desc&searchtype=RS&aofr=134096>

Հարցերը կարող եմ ուղարկել հետևյալ էլեկտրոնային հասցեով՝
delegation-armenia-fca-calls@eeas.europa.eu

Դիմումների ներկայացման վերջնաժամկետը 2013 թ-ի հուլիսի 26-ն է, եղական ժամանակով ժամը 16:00: